

Nr 261.

Av herr von Friesen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 159, med förslag om ändrad lagstiftning angående s. k. rattfylleri m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 159 har föredragande departementschefen efter övervägande beslutat att sådan förare av motorfordon bestraffas vars blod uppvisar en alkoholhalt över 0,8 promille.

Blodprovet som bevismedel har ju tilldragit sig ett betydande intresse under de år man använt sig av detsamma som vägledning vid bedömandet av bilförares större eller mindre förmåga att framföra sitt fordon. Anmärkas bör då att blodprovet endast utsäger hur stor kvantitet alkohol bilföraren förtärt men på intet sätt talar om för oss graden av påverkan. Väl är det sant att vid höga alkoholkoncentrationer i blodet bestämda slutsatser kunna dragas även om alkoholpåverkan. En statistisk utredning visar också att vid en alkoholkoncentration i blodet å mer än 2 promille praktiskt taget 100 % av de undersökande läkarna konstaterat påverkan. Vid en alkoholkoncentration på mer än 1,5 promille ha i c:a 90 % av fallen konstaterats påverkan medan vid en alkoholkoncentration mellan 1 och 1,5 promille i endast c:a 70 % av fallen konstaterades påverkan. Gå vi till den koncentrationsgräns som omförmäles i propositionen, alltså mellan 0,5 och 1 promille, ha cirka 50 % av undersökarna konstaterat påverkan. Av det anförda framgår att ett visst antal av de undersökta vid de sedvanliga proven vid anhållandet icke konstaterats vara så påverkade att de kunde antagas icke ha ägt nödigt herravälde över sina handlingar. Först efter en alkoholkoncentration å 2 promille och däröver fås en hundraprocentig överensstämmelse i observationsresultaten. Nu anser jag att man utan betänkligheter kan sätta gränsen vid 1,5 promille. Lagrådet, som underkastat förslaget även en sakprövning, har föreslagit 1 promille som lägsta gräns. Då det emellertid är uppenbart att ett visst antal personer icke visa symptom på berusning även med en alkoholkoncentration över 1 promille anser jag även denna gräns för låg.

Man måste bestämt varna för ett överskattande av blodprovets bevisvärde, och i rättssäkerhetens intresse får icke koncentrationsgränsen sättas för lågt. Denna fråga får icke ses som en nykterhetsfråga i egentlig mening som tyvärr sker på sina håll. Om en sak äro alla ense, nämligen därom, att alkoholkonsumtion före bilkörning ur alla synpunkter är förkastlig. Men hellre än att sätta en för låg gräns när det gäller »fällande» alkoholkoncentration i blodet borde man radikalt förbjuda och straffbelägga alko-

holförtäring inom viss tid före bilkörning. Ehuru jag ingalunda vill förorda en så drastisk åtgärd anser jag den dock rimligare än straffbeläggande vid alkoholkoncentration redan vid 0,8 promille, där det är uppenbart att en del bilförare äga sådan konstitution och sådan motståndskraft att de verkligen kunna på ett betryggande sätt framföra sitt fordon. En undre gräns så hög som den jag här ifrågasätter medgiver inga orättvisa domar. Därmed är självfallet inte sagt att även 0,8 promilleförarna, ja, t. o. m. 0,5 promilleförarna under alla omständigheter skola frikännas från ansvar. Bevisningen måste här vila icke på blodprovet utan på den omsorgsfulla undersökning i övrigt, som de tilltalade underkastas vid anhållandet.

Med stöd av vad jag här anfört får jag yrka sådan ändring i Kungl. Maj:ts förslag,

att en alkoholkoncentration å 1,5 promille och däröver under alla omständigheter hör straffbeläggas, medan i de fall alkoholkoncentrationen understiger 1,5 promille vid bedömandet hänsyn tages framförallt till övriga iakttagelser vid undersökningstillfället.

Stockholm den 18 mars 1941.

Bertil von Friesen.